

ПРЫВЕТ ВАМ, ЗОРНЫЯ ГЕРОІ!

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

У адпаведнасці з праграмай палёту 15 жніўня 1962 года ў зададзеным раёне зроблена пасадка касмічных караблёў «Усход-3» з касманаўтам Андрэянам Рыгоравічам і «Усход-4» з касманаўтам Паўлам Раманавічам. Касмічныя караблі «Усход-3» і «Усход-4» прыземліліся нармальна.

Час прыземлення касманаўтаў:

- таварыша Нікалаева Андрэяна Рыгоравіча — 9 гадзін 55 мінут.
- таварыша Папавіча Паўла Раманавіча — 10 гадзін 01 мінута.

Пасля касмічнага палёту і прыземлення абодва касманаўты адчуваюць сябе добра.

ДА КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ І НАРОДАЎ САВЕЦКАГА САЮЗА! ДА НАРОДАЎ І ўРАДАЎ УСІХ КРАІН! ДА ўсяго ПРАГРЭСІўНАГА ЧАЛАВЕЦтва! ЗВАРОТ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КПСС, ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА САВЕТА СССР І ўРАДА САВЕЦКАГА САЮЗА

У летнік асаваення касмічнай прасторы ў нас новая слаўная старонка. Упершыню ў свеце савецкія лётчыкі-касманаўты ажыццявілі на караблях-спадарожніках гераічныя, беспрыкладныя па сваёй складанасці і працягласці групавыя палёты ў космас.

11 і 12 жніўня 1962 года магучыя савецкія ракеты вывелі на арбіты вакол Зямлі караблі-спадарожнікі «Усход-3» і «Усход-4», пілтуемыя лётчыкамі-касманаўтамі — грамадзянамі Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, камуністамі таварышамі Нікалаевым Андрэянам Рыгоравічам і Папавічам Паўлам Раманавічам.

Правяўшы найвялікшую мужнасць і гераізм, таварышы Нікалаев і Папавіч зрабілі шматлікія групавыя палёты вакол Зямлі, бліскуча выканалі намечаную праграму і паспяхова прыземліліся ў зададзеным раёне на тэрыторыі нашай Радзімы — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Касмічны карабель-спадарожнік «Усход-3», кіруючы таварышам Нікалаевым, за 95 гадзін, гэта значыць амаль за 4 суткі абляцелі больш 64 разы вакол зямнога шара і прайшоў адлегласць больш 2 мільянаў 600 тысяч кіламетраў.

Касмічны карабель-спадарожнік «Усход-4», кіруючы таварышам Папавічам, за 71 гадзіну, гэта значыць амаль за 3 суткі абляцелі больш 48 разоў вакол зямнога шара і прайшоў адлегласць больш 2 мільянаў кіламетраў.

Сумесны палёт двух касмічных караблёў прыходзіў на блізка адлегласці адзін ад аднаго. Паміж лётчыкамі-касманаўтамі ажыццяўлялася непарудная ўстойлівая дэузабавая радыёсувязь. Узніклі і пасадка караблёў-спадарожнікаў здзяйснены ў строгай адпаведнасці з намечанымі планами. Апаратура караблёў на прыёму ўсё зноўдзяўлялася ў космасе дзейнічала бездокорна. Стан здарова абодвух касманаўтаў у час палёту быў выдатны, настойна бодзёры, прэадавальны захавалася поўнацэнна. У час палёту яны выканалі вялікую праграму навуковых даследаванняў. Здароўе лётчыкаў-касманаўтаў пасля вяртання са складанага касмічнага палёту добрае.

Такі групавы палёт забяспечыў перш за ўсё дасканаласцю касмічных караблёў, дакладнасцю навуковых разлікаў, выключнай дэкладнасцю і эфектыўнасцю работ усіх савецкіх людзей, якіх удзельнічалі ў выкананні гэтага адважнага задання.

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і ўрад Саветаў Саюза з найвялікшай радасцю і задовольствам адзначваюць, што савецкія лётчыкі-касманаўты, вучоныя, канструктары, інжынеры, тэхнікі і рабочыя, якіх удзельнічалі ў стварэнні касмічных караблёў і абслугоўванні іх палётаў у космасе, з гонарам выканалі свой абавязак перад Радзімай, перад прагрэсіўным чалавецтвам. Шматлікія групавыя палёты вакол Зямлі

знамянуе новы этап у даследаванні космаса. Упершыню ў час палётаў была ажыццяўлена радыёсувязь не толькі касмічнага карабля з Зямлёй, але і паміж касмічнымі караблямі, якія знаходзіліся ў палёце, на розных дыстанцыях. Навука ўзбагацілася найкаштоўнейшымі данымі аб стане чалавечага арганізма ва ўмовах касмічнага палёту. Два касманаўты, якія рабілі адначасова групавыя палёты, падтрымлівалі паміж сабой сувязь і кіруючы караблём, кардыналі адзін з адным свае дзеянні, абмяняваліся звесткамі аб абстаноўцы, аб рабоце апаратуры, паравуючы вынікі назіранняў. Цяпер ужо зусім відавочна, што савецкія лётчыкі-касманаўты падтрымліваюць адлегласці, якія вылічваюцца мільянамі кіламетраў. Набліжэнне час, калі яны павядаць магучыя касмічныя караблі да планет сонечнай сістэмы. Вялікі подзвіг таварышаў Нікалаева і Папавіча ўзняў іх вышэй славы нашай Айчыны, якая дэманструе дасягненні выкарыстання савецкай эканомікі, перадавой савецкай навуцы і тэхнікі, неспрэчным перавагі сацыялістычнага ладу.

Савецкія героі космаса — гэта людзі, якія выйшлі з глыбін народа, выхаваны ў радах нашай слаўнай Камуністычнай партыі. Яны выхаваны на высокіх ідэалах сацыялізму і камунізму, да канца адданым сваёму народу, сваёй Радзіме. Яны ўвасабляюць непарушную дружбу сацыялістычных народаў СССР. Услед за рускімі таварышамі Гагарыным і Цікавым космас штурмавалі сын чувашскага народа таварыш Нікалаев і сын украінскага народа таварыш Папавіч. У адзінай брацкай сям'і народаў Саветаў Саюза будуюць камунізм, у адзіным строі яны ідуць і на штурм космаса ў інтэрэсах міру і прагрэсу, шчасця ўсяго чалавечства.

Іаіны камунізму Юрыя Гагарына, Германа Цітова, Андрэя Нікалаева і Паўла Папавіча сталі ўвасабленнем гераізму, творчага гена і працавітасці нашага народа. Савецкія касманаўты — верныя і дастойныя сыны нашай Радзімы, вялікай ланіскай Камуністычнай партыі. Гэта людзі непахіснай мужнасці, вялікіх воляў, высокай культуры і маральнай чысціні.

Цяпер усея свет бачыць, што камуністы ўпэўнены ідуць у авангардзе чалавечства на Зямлі і ў космасе, што сацыялізм — гэта і ёсць таа надзейная стартэвая пляцоўка, з якой Саветскі Саюз паспяхова наіроўвае ў космас свае магучыя дасягненні касмічных караблёў.

Новыя выдатныя поспехі ў асаваенні космаса пераканалі ў перамогу над капіталізмам, атрымліваю адну перамогу за другой у мірным спадарожніцтве і капіталізмам. Натхнёны развіццямі XXII з'езда, новай Праграмай партыі савецкі народ упэўнены будзе камуністычным грамадствам, пракадаваў у сабе чалавечы шлях да светлай будучыні.

Знамяцца прадбачаннем вялікага Леніна аб пераўтвараючай ролі навуцы, тэхнікі і культуры ў развіцці грамадства. «Народ, — гаворыў Уладзімір Ільіч, — усея чалавечы розум, усея яго гонаў творчы талент таго, каб даць адным усе даброты тэхнікі і культуры, а другім пазбавіць самага неабходнага — адукацыі і развіцця. Цяпер жа ўсе чужды тэхнікі, усе заваёвы культуры становяць агульна-народным здабыткам, і з гэтага часу ніколі чалавечы розум і гонаў не будуць ператворны ў сродкі насяння, у сродкі эксплуатацыі. Мы гэта ведаем, і хіба ў імя гэтай найвялікшай гістарычнай задачы не варта працаваць, не варта аддаць усіх сіл і прафесійнае здзяйсненне гэтай тытуніўнай гістарычнай работы, бо ў іх закладзены драматэчныя вялікія сілы развіцця, адраджэння і абнаўлення».

Наша партыя, наш народ ідуць па шляху, указаным Леніным. Цяпер усе бачыць, якія чудзі здзяйсняюць абуджаны развіццямі гіганцкія творчыя сілы свабодных народаў Саветаў Радзімы.

У наш час навука і тэхніка адраўваюць безмежныя магчымасці для авалоадання сіламі прыроды і ўсебаковага іх выкарыстання на карысць чалавеча. Вялікія адкрыцці навукі толькі тады могуць служыць палітычным умоўжэнням, калі яны выкарыстоўваюцца ў мірных мэтах, у імя шчасця людзей.

Савецкая дзяржава паслядоўна і настойліва змагаецца за трывалы мір ва ўсім свеце. З мірных мэтамі зроблены і новыя палёты савецкіх касмічных караблёў.

Чалавечства прагне трымаць міру на Зямлі, і ні адзін урад не можа не лічыцца з гэтым. Наколькі вялікая нявыскасць народаў да ворагаў міру, якая паказвае Сусветны кангрэс за ўсёагульнае разабрэенне і мір, які наладуць адбыцца ў Маскве. Ад імя ўсіх народаў кангрэс гледае асудзіў мілітарысцкія кольы заходніх дзяржаў і заклікаў да актывнай барацьбы за ўсёагульнае і поўнае разабрэенне пад строгім міжнародным кантролем, за забарону наважнае выпрабавання ядзернай зброі.

Савецкі ўрад зноў урачыста заяўляе, што ён поўнацэнна падтрымлівае патрабаванні народаў аб забеспячэнні трымаўнага міру ва ўсім свеце і робіць усё неабходнае для ажыццяўлення гэтых спрадзяўлівых патрабаванняў.

Савецкі ўрад зноў заяўляе, каб да ўсіх урадаў і народаў заклікаў яшчэ больш настойліва змагацца за пазбавіненне чалавечства ад пагрозы тэрмадзязернай ваіны, за непарушны мір на Зямлі. Савецкія людзі ўпэўнены ў тым, што сваёй упартай барацьбой народы астануць справу міру.

Гераічныя подзвігі лётчыкаў-касманаўтаў таварышаў Нікалаева і Папавіча напэўніваюць сэрцы савецкіх людзей, усіх сумленных людзей свету радасцю і гордасцю, кілічы наш народ да новых поспехаў у камуністычным будучніцтве!

Успрада, да перамогі справы міру і прагрэсу!

15 жніўня 1962 года касманаўты Андрэяна Рыгоравіча Нікалаева і Паўла Раманавіча Папавіча праз некалькі гадзін пасля прыземлення пазванілі па тэлефоне ў Ялту, дзе адпачываюць М. С. Хрушчоў і Л. І. Брэжнэў.

Мікіта Сяргеевіч у гэты час гуляў з членам англійскага парламента панам Дж. Кроніным.

— Прабачце мне, — сказаў М. С. Хрушчоў, звертаючыся да Кроніна. — Але я вымушаны на некалькі мінут перапыніць нашу гульню і пагаварыць з касманаўтамі. Прашу пачакаць. А калі хочаце, калі ласка, можаце прысутнічаць пры майой размове з касманаўтамі.

Пан Кронін сказаў: — Я буду шчаслівы, калі вы мне дазволіце прысутнічаць.

— Калі ласка, — адказаў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў.

Таварыш Хрушчоў запрасіў Л. І. Брэжнэва, які прыбыў да Мікіты Сяргеевіча, пазваніў яго з Дж. Кроніным, і яны ўсе разам накіраваліся ў кабінет да тэлефона.

Ніжэй друкаецца запіс размовы па тэлефоне М. С. Хрушчоў і Л. І. Брэжнэва з касманаўтамі.

М. С. Хрушчоў: Добры дзень, дарэгі таварышы Нікалаев! Вы мяне добра чуюце?

А. Р. Нікалаев: Добры дзень.

М. С. Хрушчоў: А я Вас выдатна чую. Чую Вас такі ж бодзёры, голас, які ў першы дзень Вашага палёту ў космасе.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, дзякую!

М. С. Хрушчоў: Вялікі рад вітаць Вас. Я захоплены, не ведаю, якія словы падабраць, каб выказаць свае пачуцці.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч, Вялікае дзякую!

М. С. Хрушчоў: Вы праславілі нашу Радзіму, праславілі народы Саветаў Саюза і свой чужыні народ. Некаторыя людзі, асабліва за рубіжом, слаба ведаюць нацыянальныя саставы Саветаў Саюза, не ўсе ведаюць, што ёсць Чувашская Аўтаномная Рэспубліка. Цяпер усея свет будзе ведаць, што ў Саветскім Саюзе ёсць чужыні, што чужыні народ займае дастойнае месца ў вялікай сацыялістычнай сям'і савецкіх народаў і ўносіць свой выдатны ўклад у будучніцтва камунізму, у развіццё тэхнікі, у асаваенне космаса.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч.

М. С. Хрушчоў: Думаю, што чужыні, якія ўсея савецкія людзі, адчуваюць, пачуваюць радасцю, ганарыцца Вашым подзвігам.

А. Р. Нікалаев: Дзякую Вам, Мікіта Сяргеевіч, за добрыя словы.

М. С. Хрушчоў: Калі я працаваў на рудніках Дэмбас, то там працавала многа чужыноў, і я іх добра ведаю, гэта працавітыя і добрыя людзі.

А. Р. Нікалаев: Мікіта Сяргеевіч, яшчэ раз дзякую за цёплыя словы, дзякую!

М. С. Хрушчоў: Усе народы Саветаў Саюза аб'ядналіся ў барацьбе за вялікую агульную справу, якой мы ўсе служым, — справу будучніцтва камунізму. Нашы народы агульным намаганнем развіваюць эканоміку, навуку, ўзнікаюць культуры, паспяхова будуюць камунізм.

Андрэяна Рыгоравіча, скажыце, як праходзіў Ваш палёт і як вы адчуваецеся?

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЎЦЕСЯ!

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

№ 66 (1703) | Пятніца, 17 жніўня 1962 года | Цана 4 кап

Шчыра я размова

15 жніўня 1962 года касманаўты Андрэяна Рыгоравіча Нікалаева і Паўла Раманавіча Папавіча праз некалькі гадзін пасля прыземлення пазванілі па тэлефоне ў Ялту, дзе адпачываюць М. С. Хрушчоў і Л. І. Брэжнэў.

Мікіта Сяргеевіч у гэты час гуляў з членам англійскага парламента панам Дж. Кроніным.

— Прабачце мне, — сказаў М. С. Хрушчоў, звертаючыся да Кроніна. — Але я вымушаны на некалькі мінут перапыніць нашу гульню і пагаварыць з касманаўтамі. Прашу пачакаць. А калі хочаце, калі ласка, можаце прысутнічаць пры майой размове з касманаўтамі.

Пан Кронін сказаў: — Я буду шчаслівы, калі вы мне дазволіце прысутнічаць.

— Калі ласка, — адказаў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў.

Таварыш Хрушчоў запрасіў Л. І. Брэжнэва, які прыбыў да Мікіты Сяргеевіча, пазваніў яго з Дж. Кроніным, і яны ўсе разам накіраваліся ў кабінет да тэлефона.

Ніжэй друкаецца запіс размовы па тэлефоне М. С. Хрушчоў і Л. І. Брэжнэва з касманаўтамі.

М. С. Хрушчоў: Добры дзень, дарэгі таварышы Нікалаев! Вы мяне добра чуюце?

А. Р. Нікалаев: Добры дзень.

М. С. Хрушчоў: А я Вас выдатна чую. Чую Вас такі ж бодзёры, голас, які ў першы дзень Вашага палёту ў космасе.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, дзякую!

М. С. Хрушчоў: Вялікі рад вітаць Вас. Я захоплены, не ведаю, якія словы падабраць, каб выказаць свае пачуцці.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч, Вялікае дзякую!

М. С. Хрушчоў: Вы праславілі нашу Радзіму, праславілі народы Саветаў Саюза і свой чужыні народ. Некаторыя людзі, асабліва за рубіжом, слаба ведаюць нацыянальныя саставы Саветаў Саюза, не ўсе ведаюць, што ёсць Чувашская Аўтаномная Рэспубліка. Цяпер усея свет будзе ведаць, што ў Саветскім Саюзе ёсць чужыні, што чужыні народ займае дастойнае месца ў вялікай сацыялістычнай сям'і савецкіх народаў і ўносіць свой выдатны ўклад у будучніцтва камунізму, у развіццё тэхнікі, у асаваенне космаса.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч.

М. С. Хрушчоў: Думаю, што чужыні, якія ўсея савецкія людзі, адчуваюць, пачуваюць радасцю, ганарыцца Вашым подзвігам.

А. Р. Нікалаев: Дзякую Вам, Мікіта Сяргеевіч, за добрыя словы.

М. С. Хрушчоў: Калі я працаваў на рудніках Дэмбас, то там працавала многа чужыноў, і я іх добра ведаю, гэта працавітыя і добрыя людзі.

А. Р. Нікалаев: Мікіта Сяргеевіч, яшчэ раз дзякую за цёплыя словы, дзякую!

М. С. Хрушчоў: Усе народы Саветаў Саюза аб'ядналіся ў барацьбе за вялікую агульную справу, якой мы ўсе служым, — справу будучніцтва камунізму. Нашы народы агульным намаганнем развіваюць эканоміку, навуку, ўзнікаюць культуры, паспяхова будуюць камунізм.

Андрэяна Рыгоравіча, скажыце, як праходзіў Ваш палёт і як вы адчуваецеся?

А. Р. Нікалаев: Мікіта Сяргеевіч, дазвольце дадаць.

Таварыш Першы Секратар Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Старшыня Савета Міністраў Саюза СССР і Вялікай радасцю дакладваю Вам, што заданне Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Саветаў Саюза і Саветаў Саюза паспяхова выканана. Касмічны карабель «Усход-3» зрабіў трынаццаць касмічных палётаў. На працягу трох сутак я лятаў разам з малым небесным братам падпалкоўнікам Папавічам, які пілтаваў караблём «Усход-4». Усе сістэмы працавалі нармальна, адчуваю сабе выдатна, гатовы да новых палётаў. Лётчыкі-касманаўты маёр Нікалаев.

М. С. Хрушчоў: Таварыш Нікалаев! Па-мойму, вы агаварыліся, што трое сутак ляталі. Вы ляталі чацвёрта суткі.

А. Р. Нікалаев: Так, Мікіта Сяргеевіч, я лятаў чацвёрта суткі. Але разам з Папавічам, у саставе першага ў лётчыкаў таварыш, мы ляталі на працягу трох сутак. Мы ўвесь час мелі цесную радыёсувязь, усея час перагаварваліся. Палёт прайшоў вельмі добра.

М. С. Хрушчоў: Яшчэ раз вітаю Вас. Вялікі рад. Ганаруся. Прызнаюся, вельмі хваляўся за Вас.

А. Р. Нікалаев: Я, напэўна, менш хваляўся, Мікіта Сяргеевіч, чым вы.

М. С. Хрушчоў: Можа быць вы і менш хваляваліся. Вы былі ў космасе, стараныя рэвалюцыяны да гэтага палёту, а я быў на Зямлі. Усе гэтыя дні хадылі па Зямлі і думаю, як вы лятаеце ў космасе. Думаю, як сёбе адчуваеце нашы касманаўты таварышы Нікалаев і Папавіч. Калі я ведаю, што вы адчуваеце сёбе добра, ба-дабра, што тэхніка працуе бездокорна, я крхну суцэльнае. Усе мы ганарымся Вамі, ганарымся вучонымі, інжынерамі, тэхнікамі, рабочымі, якія стварылі гэты выдатны караблём.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч, дзякую!

М. С. Хрушчоў: Буду чакаць Вас у Маскве. Да Вашага прыбыцця ў Маскву я таксама буду там, буду Вас сустракаць разам з членамі Прэзідыума Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі і ўрада, прадстаўніцтвамі народаў.

Да пабачэння, да хуткай сустрэчы. Запрасіце, калі ласка, да тэлефона таварыша Папавіча.

А. Р. Нікалаев: Дзякую, Мікіта Сяргеевіч! Да хуткай сустрэчы ў Маскве. Перадаю трубку падпалкоўніку Папавічу.

П. Р. Папавіч: Ало, Мікіта Сяргеевіч!

М. С. Хрушчоў: Слухаю Вас, Павел Раманавіч Папавіч.

П. Р. Папавіч: Таварыш Першы Секратар Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Старшыня Савета Міністраў СССР! Рад дамажыцца Вам, што заданне ўрада здзяйсніць групавыя касмічныя палёты паспяхова выканана. Караблём «Усход-3» разам з караблём «Усход-4», які пілтаваў касманаўт маёр Андрэяна Нікалаев, трое сутак знаходзіліся ў сумесным палёце і падтрымлівалі паміж сабой радыёсувязь.

Стан здарова выдатны. Гатовы выканаць любое заданне партыі і ўрада. Падпалкоўнік Папавіч.

М. С. Хрушчоў: Вітаю Вас, таварыш Папавіч. Рад чуць бодзёрае гучанне Вашаго голасу, Вашу заву, што ў Вас выдатны стан здароўя і што вы гатовы выканаць любое даручэнне, якое Вам будзе дадзена партыяй і ўрадам. Вітаю Вас і жадаю невычарпальнага добрага, бодзёрага здароўя.

П. Р. Папавіч: Вялікае дзякую, Мікіта Сяргеевіч.

М. С. Хрушчоў: Шчыра вітаю Вас.

П. Р. Папавіч: Дзякую, да сустрэчы.

М. С. Хрушчоў: Я ўжо гаварыў таварышу Нікалаеву, мы сустрачым Вас дастойна. Увесь народ радуецца Вашым поспехам, святкуе.

П. Р. Папавіч: Я першы рэдакцыйны касманаўт з Украіны.

М. С. Хрушчоў: Мне гаворыць, што ўсё Украіна трыумфуе. І бацька Ваш вусы так закруціў, як Тарас Бульба.

П. Р. Папавіч: Мой бацька вусы круціць!

М. С. Хрушчоў: Я бачыў фатаграфію Вашага бацькі ў «Правде». Гэта такі запорожскі казак, ён быўем як бы гаворыць: «Давай каня і шабля!».

П. Р. Папавіч: А ён, Мікіта Сяргеевіч, падобны на Тараса Бульбу.

М. С. Хрушчоў: Так, падобны. Вялікі рад ганаруся Вамі, таварыш Папавіч, Вамі ганарыцца увесь савецкі народ, ганарыцца Украіна, і не толькі Украіна, але і рускія, усе народы Саветаў Саюза, усе сумленныя людзі зямлі, якія кожны жыць у міры з усімі народамі. Яны ганарыцца гэтым подзвігам, таму, што значэнне яго не абмяжоўваюцца нацыянальнымі рамкамі, ён выходзіць дэлака за межы нацыянальных рамак і з'яўляецца подзвігам на карысць усіх народаў, не карысць міру і прагрэсу.

П. Р. Папавіч: Вялікае дзякую. Я зрадумаў Вас добра.

М. С. Хрушчоў: Жадаю Вам поспеху. Не буду Вас сталмаць, ідзіце цяпер адпачываць, цяпер па-спраўдзяму ўжо. Хоць у космасе ў Вас было больш цышні, чым тут, але вы, напэўна, вельмі стомлены. Мы Вам такой цышні абяцаць не можам.

П. Р. Папавіч: Гэта правільна. Тут горача, а там быў пэўны камфорт.

М. С. Хрушчоў: Ну, тут мы Вам такога камфорта даць не зможам.

П. Р. Папавіч: Ну што ж зробіш.

М. С. Хрушчоў: Будзем мыць разам, працаваць, ствараць камфорт. Да пабачэння.

П. Р. Папавіч: Дзякую. Да пабачэння.

М. С. Хрушчоў: Жадаю поспехаў. Усёго добрага.

Са мной побач знаходзіцца таварыш Брэжнэў Леанід Ільіч. Ён таксама хваляецца і хоча сказаць Вам сваё цёплае слова. Перадаю яму трубку.

П. Р. Папавіч: Калі ласка. Да пабачэння, Мікіта Сяргеевіч.

Л. І. Брэжнэў: Добры дзень, таварыш Папавіч.

П. Р. Папавіч: Падпалкоўнік Папавіч слухае Вас.

Л. І. Брэжнэў: Дарэгі Павел Раманавіч! Я спешнаю перадаць свае пачуцці захаплення і гордасці за Вас, бясхочнай радасці за здзяйснены подзвіг.

П. Р. Папавіч: Вялікае дзякую!

Л. І. Брэжнэў: Я хачу таксама, як Мікіта Сяргеевіч, выказаць не толькі захапленне, але і добрыя пажаданні здароўя на многія гады і новых творчых поспехаў на славу нашай вялікай Радзімы і нашага народа.

П. Р. Папавіч: Вялікае дзякую. Л. І. Брэжнэў: Абдымаю Вас моцна, па-украінску, як зямляка.

П. Р. Папавіч: Дзякую, дзякую.

Л. І. Брэжнэў: Бажаю ўсёго найлепшага.

П. Р. Папавіч: Дзякую.

Л. І. Брэжнэў: А дзе ж ваш нябесны брат?

П. Р. Папавіч: Калі ласка, ён тут. Вялікае дзякую!

Л. І. Брэжнэў: Андрэяна Рыгоравіча?

А. Р. Нікалаев: Я слухаю Вас.

Л. І. Брэжнэў: Я сардэчна вітаю Вас.

А. Р. Нікалаев: Дзякую.

Л. І. Брэжнэў: Я таксама, як і Мікіта Сяргеевіч, ўвесь савецкі народ, зааполнены Вашай мужнасцю і бязмежным пошывам.

А. Р. Нікалаев: Вялікае дзякую.

Л. І. Брэжнэў: Жадаю Вам самае найлепшае здароўя, новых дзяржаўных і поспехаў у Вашай выдатнай працы.

А. Р. Нікалаев: Дзякую.

Л. І. Брэжнэў: Яшчэ раз абдымаю Вас. Да пабачэння.

А. Р. Нікалаев: Да пабачэння. Дзякую.

НЯБЕСНЫЯ БРАТЫ

Як бліскавічы след — ракет барозны...
Глядзелі мы здзіўленымі вачыма: і ціхай раніцы і ноччу позняй
За роднымі, адважымі счылі.
Лікуе сёння родная планета —
Усе, хто сэрцам чысты, чалавечы,
Бо ведаюць, — палёт чужоўны
Гэты —
Бліскучым ірокам у сонечную вечнасць.

Ізноў яны між намі на зямлянай
Зямлі бацькоўскай, што мамалэдзела.
Працягнуты к героям рук
Мільёны —
Такая ж незвычайная падзея!

Браты Гагарына, браты Цітова
Памоніху палётам нашу славу.
Ім — кветкі ўсе, ім сэрцы, песні,
Словы

У Маскву Радзіма шчыра
Прыслава.
Кастусь ШАВЕЛЬ.

Кожную хвіліну з непакоем
Вас чакалі,
Каб абняць хутэй.
На Зямлю вярнуліся героі, —
І на сэрцы стала вяселле.

Юген КРУПЕНЬКА.

САРДЭЧНАЕ ВІНШАВАННЕ

ВУЧОНЫМ І КАНСТРУКТАРАМ, ІНЖЫНЕРАМ, ТЭХНІКАМ І РАБОЧЫМ, УСІМ КАЛЕКТЫВАМ І АРГАНІЗАЦЫЯМ, ЯКІЯ ўДЗЕЛІНЫЧАЛІ ў АЖЫЦЦЯўЛЕННІ ГРУПАВОГА ПРАЦЯГЛАГА КАСМІЧНАГА ПАЛЁТУ КАСМАНАўТАў НА КАРАБЛЯХ-СПАДАРОЖНІКАХ «УСХОД-3» І «УСХОД-4». САВЕЦКІМ КАСМАНАўТАМ ТАВАРЫШУ НІКАЛАЕВУ АНДРЭЯНУ РЫГОРАВІЧУ, ТАВАРЫШУ ПАПОВІЧУ ПАЎЛУ РАМАНАВІЧУ

Дарэгі таварышы!

Паспяхова завершаны першы ў гісторыі групавы працяглы палёт у касмічнай прасторы двух савецкіх караблёў «Усход-3» і «Усход-4», пілтуемых грамадзянамі Саветаў Саюза таварышамі Нікалаевым Андрэянам Рыгоравічам і таварышам Папавічам Паўлам Раманавічам. Атрымана новая бліскучая перамога ў асаваенні космаса!

Прыняма ўсведамляць, што савецкія людзі першымі паклалі трасы ў глыбінны касмічнай прасторы. Мужныя касманаўты Андрэяна Нікалаев і Павел Папавіч сваім рэкордным па працягласці і складанасці палётам, які выканаві вялікую праграму навуковых даследаванняў, унеслі новыя дастойны ўклад у скарбонку перадавой савецкай навуцы, памножылі славу нашай Радзімы. Савецкі народ зааполнены гераічным подзвігам сваіх сыноў.

Гэты подзвіг, які і подзвіг першых савецкіх касманаўтаў, уводзіць у стагоддзі, будзе заўсёды служыць узорам непахіснай волі, мужнасці і адвагі.

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР сардэчна і горава вітаюць і вішуюць вас, дарэгі таварышы Нікалаев Андрэяна Рыгоравіч і Папавіч Павел Раманавіч, з паспяховым завяршэннем групавога працяглага палёту ў касмічнай прасторы і шчаслівым вяртаннем на родную савецкую зямлю. Жадаем вам моцнага здароўя і новых поспехаў у вашай выкараднай працы ў славу Радзімы.

Касмічныя караблі «Усход-3» і «Усход-4» з'яўляюцца новым найвялікшым дасягненнем савецкай навуковай і канструктарскай думкі. Ажыццяўленне на гэтых караблях групавога палёту ў космасе — новы трыумф савецкай навуцы і тэхнікі, творчага гена нашых вучоных, канструктараў, інжынераў, тэхнікаў і рабочых. Гэты палёт будзе мець вельмі значнае значэнне для ажыццяўлення новых палётаў у космас і на іншыя планеты сонечнай сістэмы.

Канструкцыя караблёў і іх апаратура вытрымалі ўсе выпрабаванні ў складаных умовах касмічных палётаў. Касманаўтамі выканана вельмі праграма навуковых даследаванняў, вынікі іх узабагацілі сусветную навуку.

Стварэнне магучых касмічных караблёў-спадарожнікаў «Усход-3» і «Усход-4», шматлікімі групавымі палётам на гэтых караблях, ажыццяўленым лётчыкамі-касманаўтамі А. Р. Нікалаевым і П. Р. Папавічам, унеслі новыя выдатны ўклад у ажыццяўленне пастаўленай XXII з'ездам КПСС гістарычнай задачы нашай савецкай навуцы — заняць перадавыя пазіцыі ў свеце па ўсіх асноўных напрамках навуцы і тэхнікі.

Поспехі Саветаў Саюза ў асаваенні космаса яшчэ раз пераканалі нас у правільнасці, якую невычарпальна стваральную сілу мае наша сацыялістычнае грамадства. Цяпер усея свет бачыць, на якія вялікія подзвігі здольны савецкі народ — актыўны і свядомы будаўнік камунізму.

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Саветаў Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР ад імя Камуністычнай партыі, Саветаў Саюза, усіх народаў нашай Радзімы сардэчна і горава вішуюць вучоным, канструктарам, інжынерам, тэхнікамі і рабочымі, якіх удзельнічалі ў стварэнні новых касмічных караблёў-спадарожнікаў «Усход-3» і «Усход-4», у падтрымку і паспяховым ажыццяўленні групавога касмічнага палёту.

І рабочым — стваральным выдатным касмічным караблём-спадарожнікам!

Слава доблесным савецкім касманаўтамі!

Слава гераічнаму савецкаму народу — будаўніку камунізму!

Слава Камуністычнай партыі Саветаў Саюза — патхніцелю і арганізатару ўсіх перамог савецкага народа!

Наперад, да перамогі справы міру і прагрэсу!

РАДУЕМСЯ! ЗАХАПЛЯЕМСЯ! ГАНАРЫМСЯ!

УСМЕШКА З КОСМАСУ

Георгій ПАПОУ.

Вялікі падзеі заўсёды прыходзяць нечакана. Часопыт чакаеш, ведаеш, што вось-вось штосьці здарыцца, і ўсё ж гэта штосьці застае цябе аніякаму.

Так было і ў гэтыя, з выгляду нічым непрыкметныя дні жніўня, калі спачатку карабелі «Усход-3» і «Усход-4» з касманаўтамі на борце ўзяліся ў міжземныя прасторы Сусвету.

Міжце ў гэтыя дні ішло сваёй чаргою. У Чарнаўцы плаваў чыгун толькі што задуцкай дома. Дзесяці на Леніна геалагі працягвалі разведку глыбіняў — кембрыі і пермійскага на-гара новыя толькі адкрытыя сільніцы. Абшурныя апазіцыяныя і ў гэтыя дні было вельмі апазіцыянальна, хвалілася перад апошнімі экзаменамі.

І раптам на нейкае імгненне свет замяў: Масква папярэдзіла, што хутка будзе перададзена важная паведамленне... Вядома, паведаваў працягвалі імчаць на сваіх маршрутах, цэпалоходы — баразніцы вадняныя, а камбайны абмалоўвалі збожжа новага ўраджаю... Аднак адлучэнне было ненаўрад-тае, нібы ўсё замяўла ў нецярплівым і напружаным чаканні. А потым з вуснаў людзей зліццалася тысячаразое паўтарыма імя новага героя-касманаўта: Андрый Нікалаев!

Спачатку Юрый Гагарын, потым Герман Ціот, і вось — Андрый Нікалаев... Касманаўт-тры, наш савецкі. Мы ледзь паспелі прывыкнуць да новага імя, ледзь паспелі пазнаёміцца з фактамі яго біяграфіі, як новая вестка, бадай, яшчэ больш нечаканая: на карабелі «Усход-4» накіраваўся ў падарожжа вакол Зямлі камуніст Павел Папавіч. І тасмава — наш, савецкі.

Калі ў поведзе запуску карабелі «Усход-3» сёй-той гаварыў, што гэта, маўляў, звычайная справа, гэтым ужо нікога не здзіўліў, дык пасля прарыву ў космас Паўла Папавіча нават закарэпаўшы скептыкі не маглі ўтрымацца ад захаплення: — Здрава! Небывала! Фантастычна!

Так, гэта было здорава, цудоўна, так цудоўна, што цяжка знайсці словы, каб выказаць гэтую глыбокую нашай радасці. Здрава і цудоўна, таму што зроблена савецкім народам, а значыць — служыць вялікім мётам міру і стварэння, узбагачае свет новымі ведамі пра Сусвет, набліжае нас да таго запавятовага часу, калі чалавек стане

уладаром не толькі Зямлі, але і іншых планет сонечнай сістэмы.

У гэтыя дні, калі партрэты Андрыйя Нікалаева і Паўла Папавіча не сыходзілі з газетных старонак і з экрану тэлевізараў, міжволі прыгадваецца доўгі і цяжкі шлях чалавечства ў космас — шлях да Сонца.

З далёкай, свой старажытнасці дайшла да нас казка пра кілім — самалёт, які быццам здольны быў перанесці чалавека ў любое «царства-государство».

А затым былі зробленыя і першыя спробы не толькі ў марак, а на самай справе, так сказаць, на практыцы адарвацца ад зямлі, як гэта робіць тэстунг. Паводле сведчання аднаго з лётчыкаў, яшчэ ў 1695 годзе да пачатку Стралечкага прыказа князя Івана Трайкурава прынялі мужыка, які сказаў, што калі яму памогуць зрабіць крылы, як ён загадае, — дык ён будзе «лётца, як жураў».

Вось яшчэ калі гэта зачыналася! Выхадна мужыка, вядома, не, здавалася князю Трайкурува дрэннай і вельмі дэразакі. Траба думаць, князь проста выштурхнуў яго або загадаў адсяпаць дубамі. Але жкая блізня і зразумелая гэта дэразакі нам, людзям, дзіцяцкага стагоддзя! Ей бліжэй да нас па духу, той невядомы мужык, чым усе князі і баяры, разам узятыя.

Не могуць не выклікаць вольгу ў нашым асцяроўлівым і ўсе наступныя спробы адарвацца ад зямлі-матушкі, зірнуць на гэты вышні тэстунг палёту. А іх было нямаля! Прыгадаем, чытаць... У трынаццатыя гады XVIII стагоддзя пад'яны Кракуты першым у свеце робіць палёт на паветраным шары. У самым пачатку XIX стагоддзя акадэмік Якаў Змітравіч Захарав, хімік па спецыяльнасці, адным з першых узнімаецца на аэрастатэ з навуковай мэтай. А пазней, у другой палове таго ж XIX стагоддзя, конт-адмірал Аляксандр Федаравіч Мажаіскі стварае лятальны апарат цяжэйшы за паветра. Гэты апарат, як вядома, адарваўся ад зямлі і зрабіў кароткі палёт.

Людзі навукі — людзі рэвалюцыйныя, пераўтвараючы свет думкі. І глыбока сімвалічна, што не хто іншы, як Мікалай Іванавіч Кібальчыч, палымяны народоўладзец, удзельнік замаху на цара Аляксандра II,

незадоўга перад пакараннем смерцю распрацаваў падрабязную схему першага ў свеце рэактыўнага лятальнага апарата... Не яго айна, што гэтае адкрыццё было пахавана ў жандаўскіх архівах на многія дзесяцігоддзі...

Нарэшце, 1903 год — двойчы знамянальны ў гісторыі нашай дзяржавы. Як чытач памятае, у гэтым годзе адбыўся другі з'езд нашай партыі, які прыняў сваю першую рэвалюцыйную праграму. І тады ж геніяльным самаўк Іванам Стралечкам прыказа князя Івана Трайкурава прынялі мужыка, які сказаў, што калі яму памогуць зрабіць крылы, як ён загадае, — дык ён будзе «лётца, як жураў».

Далейшыя адбыццё, можна сказаць, на нашых вачах. Першыя самалёты — матарныя, а затым і рэактыўныя, першыя тэстунгавыя самалёты Зямлі, першыя касмічныя карабелі, пільтаваныя Юрыем Гагарыным і Германам Ціотым... І вось цяпер, у гэтыя дні, — ужо не адзіны, а два карабелі адначасова баразнілі касмічным даля. Яны былі запущаны з Інтэрвалам праз суткі, але ж дакладна запущаны! Яны ляталі на блізкай адлегласці, амаль побач, і пільтаваліся Андрыйя Нікалаев і Павел Папавіч падтрымлівалі адзін з адным пастаянную радыёсувязь і бачылі адзін аднаго ў тэлівізары.

Але самым надзвычайным, бадай, быў факт, што мы, зямляне, бачылі іх на экрані сваіх тэлевізараў. Не толькі мы, савецкія людзі, не толькі працоўныя іныя сацыялістычныя краіны, размешчаныя па суседству з намі, — уся Еўропа бачыла! І была ўзрушана і ўсхвалявана, і радавалася разам з намі гераічнаму падвигу.

Ды і цяжка, немагчыма было заставацца раўнадушным. Яны — гераі-касманаўты — дзесяці дзесяці дзесяці, за нежылі зямнога прыцягнення. Нямыслима вышыня, нямыслима, цяжка ўяўляемая ў сваёй бязмежнасці прастора. Там усё не тое — і небя, і Сонца, і сама Зямля. Яны, касманаўты, злучылі, камфартальна размылілі ў кабінках сваіх караб-

лёў і заняты звыклымі справамі. А мы, іх зямлякі і суайчыннікі, седзячы ў сваіх кватэрах, бачым, як спакойна, засяроджана барэ ў рукі бартавы журнал Андрыйя Нікалаева, як паварочвае галаву, а потым усміхаецца слаўнай, шырокай усмешкай Павел Папавіч.

Усмішка з космасу... Самі карабелі «Усход-3» і «Усход-4» мы з поўнай падставы можам назваць цудам XX стагоддзя. Не меншае захапленне выклікае і дакладнасць — адзіночача дакладнасць — з якой гэтыя карабелі лавіліся на арбіту вакол Зямлі. Але ўсмішка... Усмішка касманаўта, якая выклікала ўсмішку ў аднаго з іх, хто сачыў за імі з Зямлі, — гэта ўжо сапраўды штосьці неверагоднае.

Касманаўт усміхаецца — значыць ён спакойны. А спакойны ён таму, што нават на секунду не дапускае сумненняў у тым, што карабелі надзейны, ён не сапсуецца і не пад'ядзе, і яму, касманаўту, прыёма працаваць у кабінце гэтага цуда-карабля.

І яшчэ, магчыма, таму, што ведае: ён, касманаўт, цяпер не проста на вакозайнай арбіце, — ён на арбіце камунізму! Да яго сферавыя позірк (яко не ўяўляю, а сапраўды, кажуць, разглядаю) усіх савецкіх людзей, усяго чалавечства.

Здрава! Небывала! Фантастычна! — зноў і зноў паўтараюцца словы захаплення.

Свет ужо хліп'ю галавы перад падвигам Андрыйя Нікалаева і Паўла Папавіча. Іх біяграфіі цяпер вядомыя кожнаму малому, кожнаму школьніку. Іх ведаюць у твар не толькі ў нас, у Савецкім Саюзе, але і ва ўсім свеце. Гэта біяграфія і твары простых савецкіх людзей, выхаваных камсала і лятальнай партыі. І Андрыйя і Павел нарадзіліся ў сялянскай сям'і. Вучыліся, потым працавалі, потым зноў вучыліся і зноў працавалі... Толькі адзін з іх нарадзіўся ў вырас у Прыволжы, у Чувашыі, а другі — на Украіне, непасрэдна ад старажытнага Кіева... Абодва камуністы, абодва прысутнічалі ў якасці гасцей на гістарычным XXII з'ездзе КПСС...

Свет хліп'ю галавы і перад тым, пакуль што невядомым, змержы...

Му, а сёння міх зорак лятаюць і заручэнні вітаюць.

Глянецце ж вы на ракет чараду, што з Зямлі разаму ядуць! Сам Хрушчоў касманаўта пытае, Як сёбе Андрыйя адчувае. — Я сёбе адчуваю, як дома! Нам дарога ўжо гэта знаёма!

Марыя УРБАНОВІЧ, рабочая трэста сталовых, Мінск.

ЯК ХОЧАЦА АБНЯЦЬ ВАС, РОДНЫЯ!

Мы перажываем дні ўсеагульнай радасці. Маё сэрца напоўнена гордасцю за нашу вялікую Радзіму, за наш адважны і таленавіты народ.

Яшчэ не паспела ў маёй сядомасці ўмцавацца асацыяцыя, як на арбіту быў выведзены чароўны касманаўт-волат. Такім чынам і тут, як і ўсёды і ва ўсім, мы ідзем усё вышэй і вышэй па шляху ачышчэння вялікіх задач паводна камунізму. Як хочацца абняць вас і падзякаваць вам ад усяго сэрца, нашы родныя крылатыя волаты Юрый Гагарын, Герман Ціот, Андрыйя Нікалаев і Павел Папавіч.

Найхэй заўсёды вам спадарожнічае поспех, здароўе і шчасце.

І. ЖДАНОВІЧ, народная артыстка БССР.

ВІТАЮ!

Нашы савецкія людзі ўзялі сцяг міру да вышніх космасу. Мы лятэем вышэй за ўсіх, хутчэй за ўсіх, лепш за ўсіх, і ў нас толькі мірная мэты. Усім сэрцам далучаюся да тых шчасліва, наму выпадзе гонар асабіста пацесніць рукі слаўнаму сыну народа Андрыйя Нікалаева і Паўла Папавіча.

У. ГАНКОВІЧ, загадчык Уздэскага рэйнага аддзела культуры.

працаўнікамі і героямі, якія падрыхтавалі карабелі «Усход-3» і «Усход-4» у тана працяглай палёты іх называюць па пасадах «Галоўны Канструктар», «Галоўны Тэарэтык Касманаўтыкі»... Газеты не публікуюць іх партрэтаў. Але жыхары планеты Зямля думаюць пра іх у гэтыя дні з глыбокай удачнасцю. Ды інакш і нельга думаць. Яны ўвасабляюць геній Чалавека, які пакарае бязмерныя касмічныя далі. Яны ўзняліся ў ўзвылічваючы сваім навуковым подвигам усё чалавечства.

Тое, што аказалася не пад сілу буржуазным вучоным, — зрабілі і працягваюць рабіць савецкія вучоныя, інжынеры, рабочыя. І рабіць спакойна, без шуму, як і належыць савецкім людзям.

Цяпер усім вядома, што мы, а не яны (чытай — амерыканцы) першымі правярэм да Месяца, дзе ўжо чакае нас вымісел з гербам Савецкага Саюза. Мы, а не яны прапочам першую свежы сярэдмесячных гор і мораў і памахам адтуль рукою жыхарам Зямлі. Як хутка настане гэты час, гадаць цяжка. Аднак ён не за горами, гэты час, ён надыходзіць, і дзя, калі гэта здарыцца, усе чакаюць з неапрадліваасцю.

Калі думаеш пра гэта, прыгадваецца і невядомы мужык, што калісьці прыходзіў да князя Трайкурава і фантастычнай прапавы, і пад'яны Кракуты да сваім паветраным шарам, і, нарэшце, настаўнік з Калугі, «трамвайныя Сусвету» Канстанцін Эдуардавіч Цыялкоўскі... Выхадцы з народа, а ў нашы дні — сам народ, Гаспадар Свету, — зось хто робіць сапраўдныя цуды ў разгудцы адвечных тайнаў прыроды.

Цяпер, калі шпунца гэтыя радкі, касманаўты Андрыйя Нікалаев і Павел Папавіч ужо шчасліва прыземліліся ў задзежным раёне. Мы зноў — ужо адсюль, з зямлі, — убачым іх усмішку, іх твары. Убачым іх маскі і мінчалі, варшавані і паражані, жыхары Прагі і Хельсінкі, многіх іншых гарадоў Еўропы.

І ў адзак усюды расцвітне ільняны сардэчных, савецкіх усмішек. Усміхаюцца людзі Зямлі, усміхаюцца ўся наша, не так ужо старая планета. І ад гэтых усмішек робіцца сцягнен на душы, як бывае ў дні вялікіх свят.

Ды калі ўдумацца, трыумф нашай навукі і ісць сьвята — сьвята Чалавека і Чалавечства. З гэтым групавым палётам у космас Чалавек стаў нібы больш мудры і магутнейшы, а гэта, нагадаем, што-небудзь для насча! Нават у наш час, багаты самымі нечаканымі і захапляльнымі падзеямі.

Касманаўт — гэта не толькі фізічныя эгэргіі А. Р. Нікалаеву ч у час заняткаў. Фота Веры ЖЫХАРЭНКА (ТАСС).

Кастусь КІРЭНКА

ПОЎНІЦА СЭРЦА ЛЮБОЎЮ

Вуліцы Мінска — як мора, наўсцях. Вам рэпартаж гэты з Мінска.

Вуліцы Мінска — бы ў сьвята. Што там у космасе — я не стану, гэта вы скажыце самі.

— Чупі! У небе яшчэ адзін наш! Я ж — усё, чым навак дарому, Сёння звязваю з вамі.

Радасць брыццэ з тысяч вачэй. Ведаюць, ў тых хвіліны, калі

Сэрцы ўздыхае ўрачыскасць. Смела спаткнута ў выскі, вы абяталі навак зямлі, —

Звоніць з радасцю: — Чупі! Хутчэй! Мы — быццам песню жывымі ўсё.

Водгук свой напішыце! Людзям хочацца лепшымі быць.

Космасу волаты, нашы арты, Людзям хочацца шырае любіць.

Родныя Тры і Чатыры! Людзі душой пачысцілі.

Вам ужо ў сьвеце нямаля хвалы, Думі імкнучы ў дружбе

Спелі песнямі ліры. Крыліся.

Што ж, непаспешна, спячучы апася, Іх, агнявых, анічым не суняць,

З месцаў далёкіх і зблізку. Бо яны к вам паліцелі!

Мне ж вы дазваляеце — шлю сёння я

ЖАРТ ЦІ ПРАРОЦТВА?

У гэтыя дні я завяршаў сваё чарговае чытальніцкае падарожжа. Раніца прыехаў на радзіму Якуба Коласа ў вёску Мікалаевічына. Адтуль пайшоў у славу Смольню, дзе некалі адбылася першая сустрэча Якуба Коласа і Яні Купалы. На падыходзе ўбачыў вялікіх латоў людзей, узрушаных радаснай навіною аб шчаслівым прыземленні гераі-касманаўтаў. Мая асабіста радасць улілася ў агульную радасць

шумнага натоўпу каласніцкаў. Усе мы з захапленнем гаварылі пра гістарычнае падзею — падвиг яшчэ двух родных савецкіх людзей.

— Рыхтуйся выступаць на Месяцы! — пакартаваў, пад'ехаўшы на машыне, Даніла Міцкевіч — дырэктар музея Якуба Коласа.

Жарт?.. Хто яго ведае, а жожа якая прароцтва!

Аляксей СПЕСАРАНКА, заслужаны дзеяч культуры БССР.

КАСМІЧНЫЯ АРЛЫ

Словы С. ШУШКЕВІЧА
Музыка Я. ЦІКОЦКАГА

Музыка з нотамі і тэкстам песні «Касмічныя арлы».

У мінулыя нумары нашай газеты паведамылася, што Яўгеній Карлавіч Цікоцін, латувіч, пачаў паведаваць аб запуску новага касмічнага карабля «Усход-3», адразу ж знайшоў музычную тэму новай песні. Не было толькі ў песні слоў. І як жа ўрадаваўся кампазітар, убачыўшы ў газеце, побач з заветнай аб гэтай новай мелодыі, верш С. Шушкевіча, прысвечаны той жа падзеі. Верш адпавядаў мелодыі, што нарадзілася ў кампазітара.

У той жа дзень новая песня «Касмічныя арлы» прагучала па радыё, а сёння мы друкуем яе ў газеце.

Масква, Космас. Нікалаеву, Папавічу...

Галоўны паштат Прасторная і высокая зала падобна на растры-вожаны шуміць. Людзі калі ўсё акенцаў. Занятая ўсе сталы. Асабліва мінгаліна ад акенца з надпісам «Прийми телеграм».

— Многа ў гэтыя дні тэлеграм у адрас касманаўтаў?

— Глядзіце, — усміхаецца ў аднаго брыгадзіра ўчастка тэлеграфістаў Лілія Івануна Намарова, да-стаючы дзве тоўстыя палкі з сінімі бланкамі. — Зараз іх заспартую.

І Лілія Івануна хутка і спрытна перабірае тэлеграмы. На бэр'ер лёт даволі ўнушальны стос.

— Пазнаемцы пакуль з гэтымі, — прапанавала Лілія Івануна.

Хочам, дарэгі чытаць, і цёбе пазнаеміць з некаторымі тэлеграмамі, пасланымі з Мінска. Вось яны. Чытаем першую...

«Масква, Крэмыль, таварышы Хрушчоў, Дарагі Мікіта Сяргеевіч! Шчаслівым таварышам палётам касманаўтаў. Сённяшні дзень наша камуністычная брыгада да-святкавала камсалаўскае асяле-ддзю двух членаў брыгады: Кап-лава, Ляўно».

У іх пачынае памятаць дзень ад-былося ваша асялець, дарэгі сь-бы! Няхай жа маладая сям'я бу-дзе моцнай і трымае, як матэ-рыял, з інога створанні нашы зорныя карабелі!

«Масква, касманаўтам тры, на-тыры, Дарагі Андрыйя і Павел!

Радзіма і вас двое — зусім ра-дасні! Моцна паціскаю рукі. Жа-даю шчаслівага вяртання. Ва-ш чэка Барыс Гарбузаў».

Хочу Барыс і не чэка Андрый-ну і Паўлу, але нам зразумелыя пачуцці аўтара тэлеграмы. Яму так хочацца быць чэкаем касманаў-таў! Даволі яму, дарэгі чытаць.

А вось Ляўно, вучанцы сёмага класа «А» 16 школы Мінска па-шанавава. Падумаць толькі — яна аказалася аднамініцай вядомага касманаўта, і пра гэта Лю-дзям захацелася апавядаць увесь космас!

«Дарагі Андрыйя Рыгоравіч! Вішнюю Вас палётам, жадаю спа-койнай ночы, шчаслівага прызым-лення. Нікалава Ляўно».

Захапленне людзей настолькі вялікае, што многім не хапае звы-чайных слоў, каб выказаць свае гарачыя пачуцці. І лятучы ў кос-мас вершаваныя тэлеграмы. Няхай вершы неаднакалі, але іны вельмі шчырыя. Настаўніца школы-інтэрната № 1 Г. Мікска

М. Лук тэлеграфуе: «Вы зямлі і дружэбны полёт Вось геній Цікоцкага, Гагаріна вясонні ўзлёт, Могучы ум Жукоўскага».

А рабочы Віталій Шымуц па-слаў фотатэлеграмнай цэлю «кас-мічную» паэму. Вось невялікі ўр-ывак з яе:

«...Так они летят плечом к плечу, Выполняя партии задание.

Я не говорю — кричать хочу, Кораблём приветствуя сандане.

Слава вам, создатели дорог, По которым улечей зелёной Прилетит, когда наступит срок Звездолет к планете «отдаленной».

І новая хваля тэлеграм, калі радзімы прынесла радасную весту, што гераі-касманаўты шчасліва прыземліліся.

«Масква, касманаўта-чатыры Папавічу. Дарагі Павел! Ад шчырага сэр-ца вітаю выдатным выкананнем задання і паспяховым вяртанням на родную зямлю. Жадаю добрага здароўя і доўгіх гадоў славы на ішчэце Радзімы. Твой друг Во-на Раманаў».

Выбіраю яшчэ адну тэлеграму. Яна цікавая саім адрасам: «Усім, Кіеўскай вобласці, вулі-ца імя Паўла Папавіча, 22-а, Па-павіч».

Дарагі! Вішнучам ад усяго сэр-ца шчаслівым прызымленнем Паў-ла Раманаўна. Адрываем і моцна-моцна ўсіх чацую. Саламала».

Тэлеграфныя апараты праця-гаюць выступаць куліятынымі чаргамі.

«Масква, Андрыйяну Нікалаеву, Паўлу Папавічу. Мінчане ведаюць: адрас даклад-ны. Іх тэлеграмы абавязкова до-дучы».

Б. СОКАЛ.

Фотарэпартаж гэтых дзён

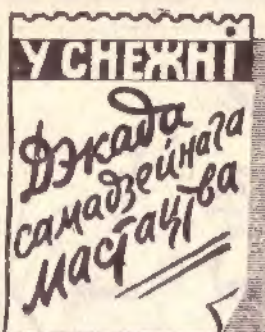

Яшчэ адна тэлеграма касманаўтамі.

Нечаканна...

На экран тэлевізара — касманаўты.

У ЗАГСе. Няхай ваш Паўлін вырастае такім, як слаўны яго чэка! Фота М. РУБІНШТЭЙНА.

АНСАМБЛЬ ДУДАРОЎ

Малейка, цымбалы, скрыпка — беларускія народныя музычныя інструменты. Іх не за-бываюць і сёння. Ледзь не ў кожнай вёсцы знайдзецца і цым-баліста і скрыпача, а вось ду-дар стаў рэдкасцю.

Да Дзекады самадзейнага мас-тацтва ў Капыль пад кіраўніц-твам Аляксея Федаравіча Кля-ніна яздаўна створані жаночы ансамбль дудароў. 18 дзядучат вывучаюць тэхніку ігры на дуд-цы і нотную граматыку.

ВЫСТУПАЮЦЬ НАФТАБУДАЎЦЫ

У калгас імя Чкалава Пліскага раёна прыехалі дарагія госці — сама-дзейныя артысты ўпраўлення базі механізацыі Полацкага нафтабуда-ва. Лірычныя песні, танцы, цікавыя інсценіроўкі і аднаактывыя п'есы А. Рэпінскага «Горы чубатые» — вось што складала праграму канцэрта.

Калгас імя Чкалава знаходзіцца за 70 кіламетраў ад Нафтабуда. Ад-нак справа не ў адлегласці.

— Куды б ні ехалі, толькі з добрай і цікавай праграмай, — гаво-рыць кіраўнік самадзейнага гуртка Віктар Алахаў. — Наш калектыв ужо малады, яшчэ толькі пачынае расці.

Актыўны ўдзел у ім прымае булданцэрст Мікола Сямёнаў. Ён любіць танцы і добра іх выконвае. Добра спявае беларускія народныя песні і танцы. Зінаіда Бельская, Мікола Ткачов, рабочыя базы механізацыі, хораша чытае фелетоны і байкі.

У калектыве 25 рабочых і служачых. Усе яны цяпер старанна рыхту-юцца да Дзекады самадзейнага мастацтва. Яны выступілі ў Полацку, Бігосаве, у калгасе «Светлы шлях», «Палата» і «Новыя Гарыны».

Ф. РАМАШКА.

Танцавальная сюіта

Орпа славіцца арыганальнымі творчымі самадзейнымі калектывамі. Добрыя артысты ў чыгу-начным клубе імя Кірава. Любіць самадзейнае мастацтва тэатры і прадзіўныя чытаныя. Арганізатар ілюмінацыянага. Працуюць гурт-кі і на іншых прадпрыемствах і ва ўстановах горада.

У такіх умовах вядома, ама-трам мастацтва цыянна спабарні-чаць. Але танцоры Арганізацыя раёна Дома культуры сме-ла ідуць наперад творчым экзэ-мелу. Дзекада самадзейнага мастацтва.

Шансавішчю юнакоў і дзядучат ахвотна наведваюць рэпетыцыі танцавальнага гуртка, які кіруе

Аляксей Лямыга. Пяць год — не-валікі тэрмін існавання для тва-рчага калектыву. За гэты час ма-ладзі танцоры паспяхова высту-паюць у «Крыжакі», «Лявонісе», у палцы «Бабацкі» і іншых народных танцаў. Новая праца калектыву — пастаўка «Юрач-кі» і «Маласлава».

Да Дзекады самадзейнага мастацтва маляды калектыв рых-туе танцавальную сюіту, прысве-чаную працоўным справам бу-даўнікоў.

Новая праца захапіла ўвесь ка-лектыв. Ледзь не кожны вечар збіраюцца танцоры ў раённым Доме культуры на рэпетыцыі.

У гэтыя дні на Магілёўшчыне праходзіць эстафета калектываў ма-стацкай самадзейнасці вобласці. Самадзейныя артысты робяць перад-наступніцтвам справаздачы аб рабоце сваіх культурна-асветных устан-овак, абмяняюцца канцэртамі.

У Мінскае яздаўна выступілі з цікавай канцэртнай праграмай сама-дзейныя артысты Кіраўскага раёна Дома культуры, а 5 жніўня ў гэтых у асіпавіцкіх працоўных павялікіх кінатэатры ама-трам мастацтва.

Многі ўвагі і сілу адае развіццю самадзейнага мастацтва дырэктар Кілаўскага Дома планера камсамольна Ніна Комар. Яна — арганізатар і актыўная ўдзельніца мастацкай самадзейнасці раёна Дома кул-туры.

На здымку — Ніна Комар перад выхадом на сцэну.

Фота М. СЧЫСЛЕНКА.

3 фондаў Палескай галерэі

У Брэсце адкрылася выстаўка графічных работ, якія сабраны і набыты створаны ў Палескай мастацкай галерэі. На гэтай выстаўцы экспануюцца больш ста твораў 65 аўтараў: Масквы, Ленінграда, Кіева, Сявродольска, Кішынёва, Ташкента, Брэста і іншых гарадоў краіны.

Па сваёму тэматычнаму зместу графічныя палотны аб'яднаны ў некалькіх раздзелах: «3 жыццё У. І. Леніна», «3 аўды Савец-кай», «Вялікая Айчынная вайна», «Наш сучасны», «Пейзажы род-най краіны» і інш. Сатырычныя графічныя прадстаўлены ў асобным раздзеле пад назвай «На жал», і так быццам. Тут мы сустракаем з работамі заслужаных дзея-чоў мастацтва РСФСР Ю. Га-фе, К. Епіскава і іншых мастакоў-сатырыкаў, вядомых па сваёй удзелу ў часопісе «Харокоды».

В. УЛАДЫМІРАЎ.

НА РАЁННУЮ СЦЭНЕ

За апошні час на сцэне Вор-наўскага раёна Дома культуры выступілі з канцэртамі і спектак-ламі многія мастацкія калектывы Беларусі і братніх рэспублік. Працоўныя гарадскога пасёлка размяшчаліся з новай праграмай Беларускага народнага ансам-бля песні і танца, з творчасцю на-роднага тэатра клуба імя Дзятко-ўскага горада Вілюйска. А гэтыя дні ў Ворнаве гастраліраваў калектыв Закарпацкага музычна-драматычнага тэатра. Ён павізаў на раённую сцэну арыганальную сатырычную камедыю Марселя Эме «Чуныя галава».

М. ЖУКАТ.

Самы старажытны ў горадзе вал ля Святліцкага сабора.

Новая задума захапіла дзяду-чат. Ужо можна гаварыць пра першыя крокі ў рабоце. Дзяду-чаты развучылі старадаўнюю беларускую народную песню «Зялёнаянка». Яны нават пры-нялі ўдзел у канцэрце, які ад-быўся ў саўгасе «Лясное».

Пакуль што працаваць на-лёгка, многія ўдзельнікі ан-самбля ў адпачынку. Але цяж-касці не засмучаюць энтузіяс-таў народнай музыкі. Марыя Скірыч, Тамара Курачкіна, Алена Ілюковіч, Тама-ра Мысліцкая і ін-шыя ахвотна навед-ваюць рэпетыцыі. Ця-пер артысты ансамбля развучаюць папурны з беларускіх народных песень.

Да Дзекады сама-дзейнага мастацтва рыхтуюцца таксама ўдзельнікі духавых аркестраў двух калгас-аў Капыльшчыны — «Прадлетары» і «Рас-свет», хор і эстрадны аркестр раёна Дома культуры.

Адухоўлены тва-р, добрая, ласкава-Усмішка. Гэта — знаменіт калгас «Зара» Кобрынскага раёна на самамолад Данута Ко-зел. Дзяўчына добра танцуе і спявае. А яшчэ Данута — вялікі ама-трам мастацкага чы-танья.

Цяпер калгасныя артысты актыўна рых-туюцца да рэспубліканскай Дзекады мас-тацтва самадзейнасці: развучаюць новыя пе-сні і танцы. А яздаўна ўдзельнікі самадзей-насці калгаса «Зара» наведвалі будоўлю Бярозскага ДРЭС. Вечарам яны наладзілі там канцэрт.

На здымку — Данута Козел чытае байку.

Фота А. ВЯЛІКАСЕЛЫЦА.

Прэміі — лепшым

На заводзе «Гомсельмаш» падведзены вынікі агляду мас-тацкай самадзейнасці. Грані-цыйныя прэміі адначасна пры-суджаны і танцавальным калек-тывам, дзядучам харавым гур-кам, аркестрам народных інстру-ментаў і духавым аркестрам. Прэміі атры-малі звыш 50 выканаўцаў. Ся-

род іх — мадэльшчык Іван Бя-люш, слесар Андрэй Дудко, та-белшчыца Тамара Цітова, токар Іван Шубко, майстар Міхас Гароль і іншыя рабочыя і служ-бачыя заводу, якія актыўна ўдзельнічаюць у мастацкай са-мадзейнасці.

В. СЯМЕНАЎ.

ДЛЯ ВАС, АМАТАРЫ САМАДЗЕЙНАСЦІ

«РЕПЕРТУАРНЫ ЛІСТ»

Дзімні выхадзіць у свет. Надрукаваны ў Мінскай абласной дру-карні першы нумар «Ре-пертуарнага ліста». Гэ-та — выданне рэспублі-канскага Дома народнай творчасці. Ліст паве-дае самадзейным калек-тывам рыхтавацца да Дзекады.

Ама-трам харавога мастацтва прапануюцца: «Песня аб Леніне» (му-зыка А. Колынава), «Ці хочучы русіян вайны» (музыка І. Калмановска-га), «Вухавальскі на-бат» (музыка В. Мурзла-ва), «Пры камунізме нам жыць» (музыка І. Кузнецова) і «Дубок» (музыка І. Ахрименіа). Для заме-шчаных хор у канале раз-кажуць п'есу «Ой, Нёман, наш Нёман» (сло-ва і музыка А. Шыдлоўскага).

Танцавальныя гурткі здолелі развучыць «Ма-ладзіўны беларускую поўнку» (музыка Пун-ста, пастаўка І. Запін-ска) і «Дубок» (музыка І. Запінска).

А тым, хто захапіла мастацкім чытаннем, зноўку ў лістку вер-шы П. Броўкі, К. Кірэ-ны, А. Волыскага, Я. Дал-гоўскага і іншых ау-тараў.

У рэспубліканскім Доме народнай творчасці

АЛБОВ СЦЭННАГА КАСЦІОМА

У задуме выданне «Альбома беларуска-сцэнага касцюма» калгасна-сцэнага касцюма сучаснага касцюма. Эскізы народ-ных касцюмаў сабраны ўжо.

Група мастакоў нашай рэспублікі атрымала за-дачу распрацаваць эс-кізы сучаснага сцэнага касцюма для хор і та-нцавальнага калектыва. Лепшыя эскізы будуць змешчаны ў «Альбоме».

СЕМІНАР МАСТАЦКІХ КІРАЎНОЎ РДК

У гэтыя дні наведваюць на-малювальні ў рэспублі-канскім Доме народнай творчасці. Куюцца ма-ладзі галасы, сёй-то па-дзіху налівае новую пе-сню, ці пачае таварыш-нае па незвычайна тана-ца.

Заняўшы сваю работу дзесяцігадзінны семінар мастацкіх кіраўноў ра-ённых дамоў культу-ры. У Мінск прыехалі 110 работнікаў РДК. Пра-цавалі тры секцыі: тэат-ральная, харавая і танца-вальная.

І харавая. Акрамя спе-цыяльных лекцый шмат увагі аддавалася прак-тычным заняткам. У на-зятых харавых секцыях, напрыклад, раз-вучалі беларускія на-родныя танцы, рускія, украінскія і балтыйскія танцы.

Удзельнікі харавой секцыі знаёміліся з на-вымі пелення, асновы дырыжывання. У цэн-тры ўвагі тэатральна-сцэнага касцюма. Ся-рэдні былі заняткі па тэ-мах «Робота рэжысёра над п'есай», «Паста-новка п'есы», «Паста-новка п'есы», «Робота акцёра над ро-лю».

БЮЛЕТЭНЬ «НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦІ»

Рэспубліканскі Дом народнай творчасці рых-туе да выпуску інфарма-цыйны бюлетэнь «На-родная творчасць». У на-будучы змяшчаць ма-тэрыялы пра вопыт ра-боц мастацка-сцэна-скага касцюма, таварыш-нае рэспублікі, і пра народных умельцаў і іх лепшыя працы. Шмат увагі будзе аддана но-вым формам работы са-мадзейнасці гуртоў бе-ларусі і суседніх брат-ніх рэспублік — Літвы, Лат-віі, Украіны, Расійскай Федэрацыі.

КАЛГАСНЫЯ СПЕВАНІ

У Талачынскім раёне многія ведаюць спяваць у калгасе «Пер-шая мая». Яго старшыня Іван Пятровіч Нарчук прымае да сэр-ца клопаты і справы калгасных артыстаў. Хор неаднаразова вы-ходзіў пераможцам на раённых аглядах мастацкай самадзейнасці. Выступы ён і ў Віцебску. Але вясце ў Мінску ні разу не быў. Цяпер калгасныя харысты спя-даюцца, што сваю мару здзейс-няць.

Пакуль і моладзь прыма-юць удзел у гэтым цікавым тва-рчым калектыве. Вось агушэрка Дарэ Міхайлаўна Баранца, побач з ёю спявае настаўніца Маргары-та Міхайлаўна Лосева, а далей — сямя калгаснікаў Карпавічкі: Брэты Дамітрый і Максім, сес-тры Марына і Марыя, племянніца Галіна Аніковіч. Актыўна ўдзель-ніца хор у аўтарна калгас Лідзія Фамінічна Рабцава. Яшчэ, яздаў-на на яна была зямельца па Ільну, а цяпер пайшла на заслужаны адпачынак. Але хор калгасніцы не пакінула, па-ранейшаму прыхо-дзіць на рэпетыцыі.

У рэпертуары хор — больш паўсоткі беларускіх народных і сучасных песень. Цяпер калектыв рыхтуе новыя песні.

— Але дзяцка падабраць но-выя арыганальныя беларускія пе-сні. Вось нам бы вельмі хацелася развучыць добрую мелодычную песню пра нашых герояў-касмат-наўцаў. Але такой песьні мы, на-валякі жалю, пакуль што не маем, — гаворыць кіраўнік хоры Марыя Талашка. — Вялікая просьба да беларускіх кампазі-тараў: даць самадзейным калек-тывам новыя песні пра нашу сучаснасць — актыўнае будаўні-ца камуністычнага заўтра.

НЕ ДЗЕЛЯ СПРАВАЗДАЧЫ!

Мы часта гаворым пра тое, як лепш наладзіць прапаганду бе-ларускай кнігі. Размова гэтая па-дытваная самім жыццём. Са-праўды, зойдзецца ў кніжны ма-газін і ўбачыць, што на яго паліц-нямала твораў беларускіх пісь-меннікаў. А спытаеш, які пошты на гэтыя кнігі, і прадавец суме-шыся, адкажа: «Слаба яшчэ ку-ляюць... І што рабіць — не ве-даем...»

А ці так гэта сапраўды? Ці не варта задумацца над тым, як пра-цуюць работнікі кніжнага гандлю, якім даручаны вялікі духоўны скарб — кнігі. Трэба каб прада-вец ведаў, што за літаратура ён атрымаў. Прадавец, які самудум-ліва чытае і любіць кнігу, заўсё-ды будзе карысным дарачыкам пакупніка. Але часта самі работнікі кніжнага гандлю гля-дзяць на кнігу, як на «тавар», які ім даручылі распусціць, а не на асяродок, з якога пачаць вы-важываць за якія трэба.

Для ілюстрацыі мне хочацца прывесці два прыклады з прак-тыкі работнікаў кніжнага гандлю спажывецкай кааперацыі нашай рэспублікі.

Святы кнігі ў нас цяпер право-дзіцца часта. Гэта, стала ўжо добрай традыцыяй у многіх га-радах і раённых цэнтрах рэспуб-лікі. На сустрэчы з пакупнікамі ахвотна прыязджаюць пісьменнікі, бо кожная сустрэча з чытачом не-сьм новым узабачаннем літарату-ры.

Старанна рыхтаваліся да свята кнігі ў Клецку. Шматлікіх мала-дзятых афіш і радыё папалілі кнігалюбы, што да іх у госці 5 жніўня прыедуць пісьменнікі Анатоль Астрэйка, Уладзімір Кар-лаў, Аляксей Кулакоўскі і Янка Скрыган.

Пра свята кнігі ў Клецку дзе-даліся ў суседнім Нясвіжскім і Капыльскім раёнах, і адтуль прыехалі людзі па кнігу. Словам, 5 жніўня ў Клецкім нарку яблы-ку не было дзе ўпасці, столькі на-роду сабралася. Добрымі арга-нізатарамі гэтай карыснай справы паказалі сябе мясцовыя партый-ны і камсамольскія арганізацыі, работнікі спажывецкай каапера-цыі.

Свята кнігі адбылося на славу. Пісьменнікі ледзь паспявалі пі-саць аўтаграфы на сваіх кнігах. Больш чым на сотні кніг паста-вілі аўтаграфы пісьменнікі Ул. Карлаў, А. Кулакоўскі, А. Астрэйка, Вось толькі Я. Скры-гану не пашанцавала. Яго кні-га было завезена толькі 29 экзэ-мплараў і ўсе яны вельмі хутка разыхліся. Даводзілася пісаць

Я. ДАНСКАЯ.

ХАТНІЯ БІБЛІЯТЭКІ

Цяляціна калгас імя Чапаева Мастоўскага раёна Гродзенскай вобласці Яніна Бохан вырнулася дадому з пакупкам: яна набыла ў магазіне больш 20 кніг. Яніна Бохан — не адыны кнігалюб у вёсцы. Немаля хатнія бібліятэкі

маюць ужо калгаснікі Фляр'ян Баўтрукіч, Франі Лойка, Іван Масквіч, Вялікія Баўтрукіч. Попыт на літаратуру ў магазінах раёна павялічваецца.

П. ВАЙЦАХОЎСКІ.

МАСТАЦТВА — ВЕЧНАСЦЬ, МОДА — ІМГЕННЕ

ДА ПЫТАННЯ АБ САВЕЦКІМ ДЖАЗЕ

Дзе і ў Амерыцы таксама не ўсе захапляюцца джазам. І там ёсць праціўнікі гэтага музычнага жанра. Вядома, мастацтва Бені Гудмана — не апошняя слова ў га-лоў амерыканскага джаза, да та-го ж гісторыя амерыканскага джаза, расставіваючы вехі на шляху развіцця джазавай музы-кі, звычайна нават забываюць аб яго ролі ў гэтай справе. Калі прасачыць па амерыканскіх хры-сціянскіх тэатрах, джэк атрымае-ся: ад нью-арлеанскага стылю, праз стыль Луі Армстрэнга, Дзю-ка Элінгтана, Чарлі Паркера, Дзізі Гіпсена, да стылю Аянера Холмена. Можна казаць, амеры-канцы рад не менш буйных музы-кантаў. Нельга забываць такса-ма, што ў развіцці амерыканска-га джаза неграв адгравалі не менш значную ролю, чым, скажам, у амерыканскім спорце.

Мадэрынізм. Мадэрынізм. Мо-да! Мо-да! — крычаць многія ама-трам джаза. Нібы размова ідзе не пра мастацтва, а пра штаны — як іх шыць — з манжэтамі ці без манжэтаў.

Мне здаецца, што трэба не па-важаць ні сабе, ні мастацтва, а-жому служыць, каб з такога пункту погляду глядзець на сваю творчасць. Вядома, ніхто не бу-дзе адмаўляць, што музыка так-сама мае мову. Гэтая мова мо-жа быць сучасная або несучас-ная.

Гэтыя дні наведваюць на-малювальні ў рэспублі-канскім Доме народнай творчасці. Куюцца ма-ладзі галасы, сёй-то па-дзіху налівае новую пе-сню, ці пачае таварыш-нае па незвычайна тана-ца.

Заняўшы сваю работу дзесяцігадзінны семінар мастацкіх кіраўноў ра-ённых дамоў культу-ры. У Мінск прыехалі 110 работнікаў РДК. Пра-цавалі тры секцыі: тэат-ральная, харавая і танца-вальная.

Нікіх «ганянін» на джэз у Савецкай краіне няма. Есць по-шукі, ёсць барацьба напрамак у мастацтве. Есць у нас у краіне людзі, якія адмоўна ставяцца да джаза; але ёсць такія, якія вель-мі гарача любяць джэз.

Яшчэ адна акалічнасць, якая вызначае наш джэз. Мы імкнемся да выступлення на тэатральнай пляцоўцы для дзядучоў і гледа-чоў. Амерыканскі джазавы ар-кестр лічыць за лепшае рэсурс і джэз — гледзючы, якія людзі і танцуюць. Сярод амерыканскіх музыкантаў існуе нават тэрмін «танцавальны бізнэс».

Тэатральная пляцоўка прыму-шае нас больш думаць пра эстэ-тыку нашай праграмы. Мы ча-стай звяртаемся да дапамогі ін-шых відаў мастацтва. Так, на-прыклад, мы (я гавару пра кі-нема) часта ўключаем у пра-граму нашых калектываў — Дзе-жаўны аркестр РСФСР) ставіць музычныя п'есы, дзе музыканты іграюць не толькі свае партыі, але і ролі, якія акцёры. Гэта бы-вае і аднаактывыя выдзілі («Музычныя магазіны»), і двухакт-ывыя («Два караблі», «Караўна Нясмелая»), і нават трохактывыя («Цёмная пляма»).

Усё гэта прывабная работа, якая дае вялікае творчае за-давальненне. Кіруючы мною аркестр існуе 33 гады і калісьці ў пачат-ку свайго творчага шляху так і называліся «Тэатральны джаз», або «скарачона «Тэажа»».

Вайна прымусіла нас перакло-чыцца на работу канцэртнага пла-на, таму што дэкарацыі, бута-форы і рэкізвіт пазбавілі нас магчымасці хуткага пераафармлення для выступленняў у фантаных

Умове. Але ў пасляваенныя га-ды мы вярнуліся да тэатральна-сцэна-скай формы ў нашым аркестры.

Шкада, што Бені Гудман і яго калектыв, будучы ў Савецкім Саюзе, не знайшлі часу паглядзець і паслухаць хоць бы адзін з нашых эстрадных аркестраў, а такіх у нас няма.

Гэтыя дні наведваюць на-малювальні ў рэспублі-канскім Доме народнай творчасці. Куюцца ма-ладзі галасы, сёй-то па-дзіху налівае новую пе-сню, ці пачае таварыш-нае па незвычайна тана-ца.

Заняўшы сваю работу дзесяцігадзінны семінар мастацкіх кіраўноў ра-ённых дамоў культу-ры. У Мінск прыехалі 110 работнікаў РДК. Пра-цавалі тры секцыі: тэат-ральная, харавая і танца-вальная.

ІМГЕННЕ

Яшчэ адна акалічнасць, якая вызначае наш джэз. Мы імкнемся да выступлення на тэатральнай пляцоўцы для дзядучоў і гледа-чоў. Амерыканскі джазавы ар-кестр лічыць за лепшае рэсурс і джэз — гледзючы, якія людзі і танцуюць. Сярод амерыканскіх музыкантаў існуе нават тэрмін «танцавальны бізнэс».

Тэатральная пляцоўка прыму-шае нас больш думаць пра эстэ-тыку нашай праграмы. Мы ча-стай звяртаемся да дапамогі ін-шых відаў мастацтва. Так, на-прыклад, мы (я гавару пра кі-нема) часта ўключаем у пра-граму нашых калектываў — Дзе-жаўны аркестр РСФСР) ставіць музычныя п'есы, дзе музыканты іграюць не толькі свае партыі, але і ролі, якія акцёры. Гэта бы-вае і аднаактывыя выдзілі («Музычныя магазіны»), і двухакт-ывыя («Два караблі», «Караўна Нясмелая»), і нават трохактывыя («Цёмная пляма»).

Усё гэта прывабная работа, якая дае вялікае творчае за-давальненне. Кіруючы мною аркестр існуе 33 гады і калісьці ў пачат-ку свайго творчага шляху так і называліся «Тэатральны джаз», або «скарачона «Тэажа»».

Вайна прымусіла нас перакло-чыцца на работу канцэртнага пла-на, таму што дэкарацыі, бута-форы і рэкізвіт пазбавілі нас магчымасці хуткага пераафармлення для выступленняў у фантаных

Умове. Але ў пасляваенныя га-ды мы вярнуліся да тэатральна-сцэна-скай формы ў нашым аркестры.

Шкада, што Бені Гудман і яго калектыв, будучы ў Савецкім Саюзе, не знайшлі часу паглядзець і паслухаць хоць бы адзін з нашых эстрадных аркестраў, а такіх у нас няма.

Гэтыя дні наведваюць на-малювальні ў рэспублі-канскім Доме народнай творчасці. Куюцца ма-ладзі галасы, сёй-то па-дзіху налівае новую пе-сню, ці пачае таварыш-нае па незвычайна тана-ца.

Заняўшы сваю работу дзесяцігадзінны семінар мастацкіх кіраўноў ра-ённых дамоў культу-ры. У Мінск прыехалі 110 работнікаў РДК. Пра-цавалі тры секцыі: тэат-ральная, харавая і танца-вальная.

Нікіх «ганянін» на джэз у Савецкай краіне няма. Есць по-шукі, ёсць барацьба напрамак у мастацтве. Есць у нас у краіне людзі, якія адмоўна ставяцца да джаза; але ёсць такія, якія вель-мі гарача любяць джэз.

Яшчэ адна акалічнасць, якая вызначае наш джэз. Мы імкнемся да выступлення на тэатральнай пляцоўцы для дзядучоў і гледа-чоў. Амерыканскі джазавы ар-кестр лічыць за лепшае рэсурс і джэз — гледзючы, якія людзі і танцуюць. Сярод амерыканскіх музыкантаў існуе нават тэрмін «танцавальны бізнэс».

Тэатральная пляцоўка прыму-шае нас больш думаць пра эстэ-тыку нашай праграмы. Мы ча-стай звяртаемся да дапамогі ін-шых відаў мастацтва. Так, на-прыклад, мы (я гавару пра кі-нема) часта ўключаем у пра-граму нашых калектываў — Дзе-жаўны аркестр РСФСР) ставіць музычныя п'есы, дзе музыканты і